

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ:

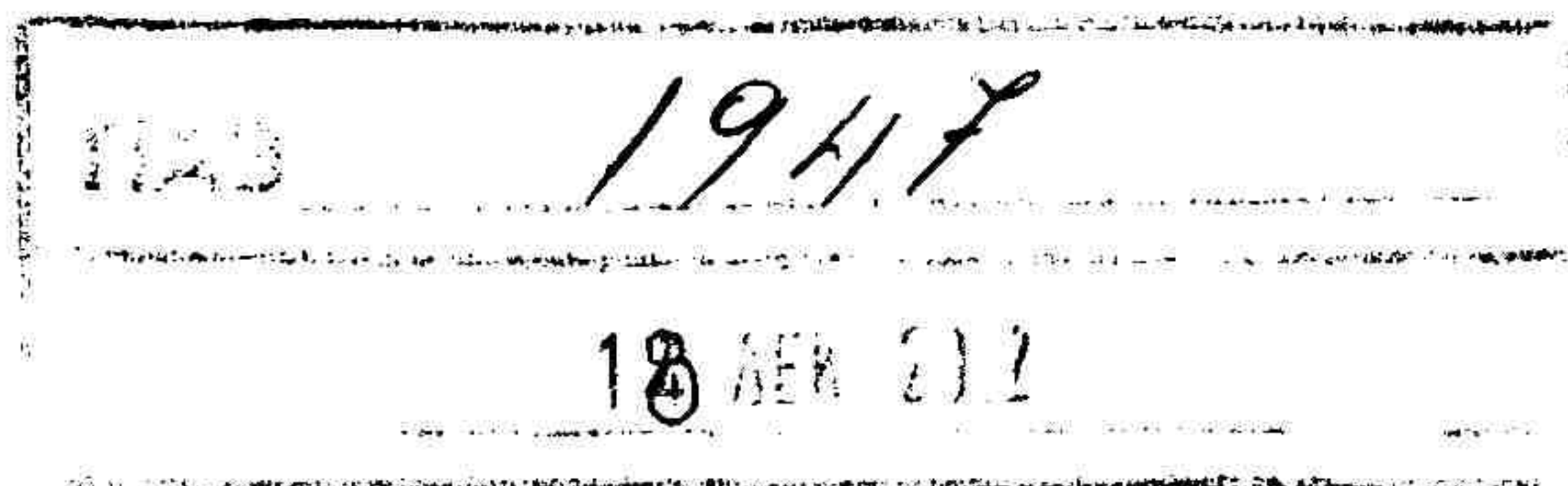
- **Παιδείας και Θρησκευμάτων Πολιτισμού και Αθλητισμού**

Θέμα: «Η UNESCO τιμά τον Καβάφη, το υπουργείο ακόμα το σκέφτεται»

Σχετικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας «Το Ποντίκι» στις 29-11-12 που αναφέρεται στις τιμές που πρέπει να αποδοθούν από το Ελληνικό Κράτος, στον ποιητή μας Κωνσταντίνο Καβάφη.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος



Η UNESCO τιμά τον Καβάφη, το υπουργείο ακόμη και το σκέφτεται

Όλος ο κόσμος τιμά τον Κωνσταντίνο Καβάφη, εκτός από το επίσημο ελληνικό κράτος. Ο πιο μεταφρασμένος ποιητής της χώρας μας τιμάται το 2013 από την UNESCO και το Ίδρυμα Ωνάση για τα 150 χρόνια από τη γέννησή του, αλλά παραμένει απορία αν το υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού επιθυμεί να τιμήσει με τη σειρά του τον μεγάλο Αλεξανδρινό

Είναι ο μεγαλύτερος σύγχρονος ποιητής της Ελλάδας. Το όνομά του τη δοξάζει στα πέρατα της οικουμένης. Ομότεχνοί του απ' όλο τον κόσμο διδάσκονται από την ποίησή του όσα από την ποίηση κανενός άλλου Έλληνα ή ξένου ποιητή. Κι όμως, η χώρα μας δεν έχει ποτέ τιμήσει τον Κωνσταντίνο Καβάφη.

Ακόμα και μια προσπάθεια που έγινε το 2003, όταν το υπουργείο Πολιτισμού το κήρυξε ως έτος Καβάφη, δεν τελεσφόρησε, αφού κανείς δεν έδειξε να ενδιαφέρεται στην ελάχιστων. Ανάμεσά τους ο Μανώλης Σαββίδης και το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, που οργάνωσαν μια εξαιρετική έκθεση («Κ.Π. Καβάφης. Ο κόσμος του και οι εικαστικές μορφές της εποχής του»). Φέτος όμως υπάρχουν οι προϋποθέσεις να μνημονευθεί και να τιμηθεί το όνομα του ποιητή όπως του αξίζει. Η UNESCO έχει κηρύξει για την Ελλάδα το 2013 έτος Καβάφη, γιατί συμπληρώνονται 150 χρόνια από τη γέννησή του και 80 από τον θάνατό του. Η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση, που πρόσφατα απέκτησε το αρχείο του ποιητή, θα αξιοποιήσει τα μέγιστα την επείγουσα.

Ωστόσο, παραμένει το ερώτημα αν η επίσημη Ελλάδα επιθυμεί να τιμήσει τον Αλεξανδρινό ή αν έχει αντιρρήσεις. Το υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν έχει κάνει την ανάλογη κήρυξη, που αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση. Για ένα κράτος που σέβεται τον εαυτό του δεν αρκεί η ανεπίσημη δήλωση πρόθεσης, πρέπει

Δάφνη Πασχάλη



αποκτήσουν άλλη ζωντάνια και φρεσκάδα, αν υπήρχε κοινός σχεδιασμός και δράση.

Δεν αρκεί δηλαδή να υπάρξει κήρυξη. Εξίσου απαραίτητη είναι η δημιουργία κοινών δομών που θα έχουν και θεσμικό και οργανωτικό χαρακτήρα. Και ας ελπίζουμε ότι η αναμενόμενη εξαγγελία για το έτος Καβάφη θα γίνει σύντομα, γιατί σε διαφορετική περίπτωση είναι αδύνατον να υπάρξει σοβαρός προγραμματισμός. Ο κ. Κ. Τζαβάρας πρότεινε πάντως την περασμένη Δευτέρα στον Πρωτοκόλλο υπουργό Πολιτισμού κ. Jorge Barreto Xavier κοινές εκδηλώσεις που θα αναφέρονται στην παράλληλη ζωή και σχέση του Καβάφη και του Πεισά. Αρκεί να θυμηθεί το υπουργείο πως υπήρξε και ζωντανός - δυνάτος διάλογος μεταξύ του Αλεξανδρινού και Ελλήνων ποιητών (π.χ. Γιάννης Ρίτσος «12 ποιήματα για τον Καβάφη»).

Ο εορτασμός του 2013 ως έτους Κ.Π. Καβάφη από την UNESCO

είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Η UNESCO κάθε χρόνο τιμά προσωπικότητες και εορτάζει γεγονότα, που έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη της Επιστήμης, της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού και της Επικοινωνίας. Συμμετέχει στις ημέρες μνήμης ιστορικών γεγονότων και στις επετείους σημαντικών ανθρώπων ουσιαστικής διέθνους ακτινοβολίας, που εορτάζονται από τα κράτη-μέλη, με σκοπό να τους προσδώσει μια οικουμενική διάδοση και σημασία. Η ποίηση του Καβάφη, που έχει ήδη οικουμενική διάδοση, ταυριάζει απόλυτα στις προϋποθέσεις αυτές.

Απόκτημα εθνικής σημασίας

Η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών απέκτησε πρόσφατα το αρ-

ρους λόγους.

Μια χαμένη ευκαιρία

Μέχρι τώρα, το υπουργείο Πολιτισμού κήρυττε τα λογοτεχνικά έτη με βάση κάποια επέτειο, συνήθως από τη γέννηση ενός μεγάλου ποιητή ή συγγραφέα, περί την άνοιξη της προηγούμενης χρονιάς. Το υπουργείο Παιδείας συνεργαζόταν δευτερευόντως με τη διοργάνωση εκδηλώσεων ή προγραμμάτων στα σχολεία, που στόχο είχαν την επαφή των μαθητών με τον τιμώμενο. Μεγάλη επιτυχία είχαν τα σχολικά προγράμματα και οι εκδηλώσεις σχολείων για πολλούς ποιητές και συγγραφείς, ιδίως για τον Γιάννη Ρίτσο (2009) και τον Οδυσσέα Ελύτη (2011). Τότε, ο πολύ καλά οργανωμένος εορτασμός πέρασε με πολύ μεγάλη συμμετοχή και μέσα από τη σχολική διαδικτυακή πλατφόρμα και αφορούσε, επιπροσθέτως, στον Παπαδιαμάντη, τον Τσίρκα και τον Γκάτσο.

Δυστυχώς, η πρωτοβουλία δεν επαναλήφθηκε το 2012 που είναι έτος Νικηφόρου Βρεττάκου. Αν και πλέον το υπουργείο είναι ενιαίο, καθίσταται φανερό πως δεν υπάρχουν κοινές δομές που να μπορούν να υλοποιήσουν ανάλογα προγράμματα. Αυτηνό, διότι η πολιτεία χάνει μια μεγάλη ευκαιρία, να δέσει, έστω και με αυτό τον τρόπο, την εκπαίδευση με τον πολιτισμό. Τα προγράμματα θα μπορούσαν να

χειο του ποιητή, που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μεταφράσεις, σχόλια σε ποιήματα), πεζά λογοτεχνικά και φιλολογικά, αλληλογραφία, ημερολόγια, το αρχείο της «Αλεξανδρινής Τέχνης» (του περιοδικού που εξέδιδε ο Καβάφης), καθώς και προσωπικά αντικείμενα του ποιητή. Ως προς τις ακραίες χρονολογίες συγκρότησης του Αρχείου, το παλαιότερο τεκμήριο είναι του 1850 (επιστολή του θείου του ποιητή, Γεωργίου Καβάφη, με την οποία ο πατέρας του Κωνσταντίνου αποστέλλεται στην Αλεξάνδρεια για να διευθύνει τον αλεξανδρινό κλάδο της οικογενειακής επιχείρησης). Τελευταία τεκμήρια, του 1933, είναι τα σημειώματα με τα οποία επικοινωνούσε ο ποιητής με τους οικείους του κατά τις τελευταίες ημέρες της ζωής του και το χειρόγραφο του τελευταίου του ποιήματος «Είς τα περίχωρα της Αντιοχείας».

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου σημείωσε πως για το ίδρυμα «ήταν ένα απόκτημα που έχει εθνική σημασία».

Όπως είπε κατά την παρουσίαση, το Αρχείο «θα είναι προσβάσιμο σε όλους. Επίσης, θα διαμορφώσουμε έναν ειδικό εκθεσιακό χώρο, ο οποίος δεν θα έχει απλώς κάποιες προθήκες για την

έκθεση των χειρογράφων του, αλλά θα είναι μελετημένος με πολύ μοντέρνο τρόπο ώστε να

“ζωντανεύουν” τα ποιήματα του Καβάφη».

Οι εκδηλώσεις της Στέγης προγραμματίζονται με σεβασμό απέναντι στον ποιητή. Θα πούμε άραγε το ίδιο και για τις εκδηλώσεις της πολιτείας;

